

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/21/2013
Identifikačné číslo spisu:	9509100052
Dátum vydania rozhodnutia:	07.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9509100052.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Štefana Michalíka, JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného E. H. a spol., vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK 2 T 18/2009, o dovolaní, ktoré podal obvinený E. H., zastúpený JUDr. Alexandrom Fuchsom, advokátom v Košiciach, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 To 11/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvineného E. H. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) zo 17. júla 2012, sp. zn. PK - 2T 18/2009, bol obvinený E. H. (ako aj ďalší obvinený H. H.) uznaný za vinného z prečinu podplácania spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

E. H. prostredníctvom H. H. na bližšie nezistenom mieste východoslovenského regiónu v období od 10. decembra 2007 do 12. marca 2008 prisľúbil RNDr. O. S. finančný úplatok vo výške 340.000,-Sk (11.285,32 €) za to, že ako poslanec Mestského zastupiteľstva mesta F. (zvolený ako nezávislý kandidát na spoločnej kandidátke politických strán R.) bude sám hlasovať, a zabezpečí aj ďalšie poslanecké hlasy svojho poslaneckého klubu potrebné na schválenie dvoch poslaneckých návrhov týkajúcich sa v prvom návrhu schválenia prevodu vlastníctva nebytového priestoru nachádzajúceho sa v rodinnom dome na ul. P. N. č. XX v F., súpisné číslo XXX, k. ú. R. H., č. parcely XXX/X, na prízemí so vstupom z P. N., s výmerou 130,16 m², vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach, zariadeniach domu a alikvotnej časti pozemkov o veľkosti 3165/10 000 prislúchajúceho k nebytovému priestoru pre nájomcu nebytového priestoru podnikateľský subjekt E. H., R., za cenu 3.620.000,-Sk (120.161,98 €) a v druhom návrhu odpredaja bytov č. 1 a č. 2 v rodinnom dome P. N. č. XX - S. N. č. X, F., súpisné číslo XXX na parcele č. XXX/X k.ú. R. H., v rozsahu byt č. 1 vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu ako aj spoluvlastníckeho podielu na pozemku vo veľkosti

3337/10 000 pre E. H. a C. H. za kúpnu cenu 870.000,-Sk (28.878,71 €) a byt č. 2, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu ako aj spoluvlastníckeho podielu na pozemku vo veľkosti 3498/10 000 pre Mgr. E. N. za kúpnu cenu 1.000.000,-Sk (33.199,92 €).

Špecializovaný trestný súd za tento trestný čin uložil obvinenému E. H. podľa § 333 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody na 2 (dva) roky, výkon ktorého bol podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený so stanovením skúšobnej doby v trvaní 3 (tri) roky.

Rozsudok špecializovaného trestného súdu nadobudol právoplatnosť 25. apríla 2013, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 5 To 11/2012, odvolanie obvinených E. H., H. H. a doc. RNDr. O. S., CSc., podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Odpis uznesenia odvolacieho súdu bol doručený obvinenému E. H. a jeho obhajcovi 2. júna 2013, resp. 21. júna 2013 (č.l. 1348, zv. 10).

Špecializovaný trestný súd predložil 2. decembra 2013 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podal obvinený E. H. prostredníctvom obhajcu, JUDr. C. O., 17. júla 2013 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 To 11/2012. Domáhal sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), písm. h) Tr. por.

Obvinený vo svojom dovolaní poukázal na podrobný rozbor nahrávok telefonických rozhovorov, pričom konštatoval, že odvolací súd sa v tomto smere dostatočne nezaoberal jeho argumentom týkajúcim sa manipulácie s predmetnými odposluchmi, čím došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Obvinený v ďalšej časti svojho dovolania namietal, že súd prvého stupňa použil nesprávnu právnu kvalifikáciu a uznal ho vinným z prečinu podplácania spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. namiesto správnej právnej kvalifikácie podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., pretože obvineného S. ako poslanca mestského zastupiteľstva nie je možné považovať za verejného činiteľa.

Ďalej obvinený namietal, že predchádzajúcim prvostupňovým rozsudkom zo 16. apríla 2010 mu bol uložený peňažný trest, pričom prokurátor v jeho prípade podal odvolanie iba proti výroku o vine, nie do trestu. Napriek uvedenému odvolací súd v zrušujúcom uznesení z 2. júna 2011 vyslovil právny názor, podľa ktorého trest, ktorý mu bol uložený, sa javí neprimerane mierny a v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák. Následne mu bol uložený prísnejší trest (trest odňatia slobody na 2 roky s podmienecným odkladom na skúšobnú dobu 3 rokov), čím došlo k porušeniu zákona.

Obvinený preto navrhol, aby odvolací súd vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 176 ods. 2 Tr. por., § 333 ods. 2 Tr. zák., § 317 ods. 1 Tr. por., zrušil napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 To 11/2012, a prikázal, aby odvolací súd danú trestnú vec znovu prerokoval a rozhodol.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania nevyjadrila žiadna z procesných strán, ktorá by mohla byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknutá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§

382 písm. c) Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia. Dôvody dovolania sú - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - podstatne užšie.

Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“.

Pri posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Vychádzajúc z uvedeného, právo na obhajobu zahŕňa viacero komponentov a dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich k rozhodnutiu vo veci bez prítomnosti obhajcu a pod., čo sa v posudzovanom prípade nezistilo. Naopak, obvinený využíval v celom rozsahu možnosť aktívnej osobnej obhajoby i obhajoby prostredníctvom obhajcov. Od začiatku konania mal obvinený možnosť sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu, k dôkazom o nich, podávať návrhy, žiadosti a opravné prostriedky, zúčastňovať sa na procesných úkonoch osobne i prostredníctvom obhajcov, vypočúvať svedkov, ktorých sám alebo prostredníctvom obhajcov navrhol, vypočúť a klásť im otázky, čo vyplýva aj z obsahu spisového materiálu

Reagujúc na námietku obvineného týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa náležitým spôsobom nezaoberal hodnotením dôkazov (vierohodnosťou záznamov z odposluchov telefonických rozhovorov medzi obvinenými), je treba poukázať na tú skutočnosť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je skutočne i právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Na druhej strane nie je možné toto právo vykladať tak, že zaručuje právo obvineného na rozhodnutie súdu, ktoré zodpovedá jeho predstavám. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach uvádza, že toto právo nespočíva v tom, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odpoveď treba dať iba na argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie, ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. O porušenie tohto práva nejde ani v prípade, ak odvolací súd v rámci odôvodnenia rozhodnutia poukáže na dôvody uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne a právne závery súdu prvého stupňa.

Rovnako aj z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rezultuje, že právo na odôvodnenie rozhodnutia súdu nie je absolútne. I keď zaväzuje súdy odôvodniť rozhodnutia, nie je možné ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď

(rozsudok ESĽP - Van de Hurk proti Holandsku z 19. apríla 1994, sťažnosť č. 16034/90). Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nevedie k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti.

Navyše tvrdenie obvineného o tom, že sa odvolací súd dostatočne nezaoberal predmetnými záznamami telekomunikačnej činnosti medzi obvinenými a vyhodnotením ich vierohodnosti, sa nezakladá na pravde, o čom svedčí aj podrobný rozbor uvedený v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu na strane 9 až 13, na ktorý dovolací súd v plnom rozsahu odkazuje.

Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento nemôže na nich nič meniť (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.).

Na podklade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Obvinený E. H. spoločným konaním inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu cez sprostredkovateľa sľúbil úplatok a tento čin spáchal vo vzťahu k verejnému činiteľovi, doc. RNDr. O. S., CSc., ako poslancovi orgánu územnej samosprávy- Mestského zastupiteľstva mesta F.-ktorý tento skutok spáchal v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou, tak ako to vyplýva zo skutkovej vety prvostupňového rozsudku, čím boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu podplácania spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. Dovolacie námietky obvineného v tomto smere sú len prenosom z jeho predchádzajúceho odvolania proti rozsudku špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa vysporiadal už odvolací súd v napadnutom uznesení v celom potrebnom rozsahu; Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací preto len poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia, ktorú si osvojuje (č. l. 14-15 druhostupňového rozhodnutia).

Najvyšší súd preto konštatuje, že nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. je možné podať vtedy, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Námietka obvineného o tom, že odvolací súd v predchádzajúcom rozhodnutí z 2. júna 2011 nemohol zrušiť výrok o treste, keďže prokurátor napadol odvolaním len výrok o vine prvostupňového rozsudku, je absolútne neopodstatnená, pričom nezakladá žiaden dovolací dôvod.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na ustanovenie § 321 ods. 2 Tr. por., v zmysle ktorého, ak

odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Keďže vo veci podal prokurátor odvolanie v neprospech obvineného a odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie, zrušil tým súčasne aj celý výrok o treste, preto v prípade zmeny právnej kvalifikácie konania obvineného, nič nebránilo prvostupňovému súdu, aby uložil prísnejší trest v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), písm. h) Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvineného E. H. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.